

Nota van Inlichtingen Softwarelicenties

24-mrt-26

Nr.	Heeft betrekking op:	Vraag:	Antwoord:
1	Aanbestedingsleidraad 6.3.1	CIZ vraagt over een kredietwaardigheid en een door een accountant afgegeven verklaring over de gestelde solvabiliteit- en liquiditeitsvereisten. Is onze aannahme correct dat een jaarverslag met daarin een continuïteitsverklaring van een onafhankelijke accountant voldoende is om dit aan te tonen?	In paragraaf 6.3.1 van de Aanbestedingsleidraad is bepaald dat na voorlopige gunning een door een accountant afgegeven verklaring over de gestelde solvabiliteit- en liquiditeitsvereisten moet worden aangeleverd, naast een door een accountant goedgekeurde jaarrekening over de afgelopen twee boekjaren. Een jaarverslag met een continuïteitsverklaring kán onderdeel zijn van de aangeleverde financiële stukken, maar vervangt niet de expliciet gevraagde accountantsverklaring waaruit blijkt dat aan de minimale solvabiliteits- en liquiditeitsratio's wordt voldaan. Uw aannahme is daarom niet volledig correct: CIZ verlangt een specifieke accountantsverklaring waar de gevraagde ratio's expliciet uit blijken, in combinatie met de jaarrekening.
2	PvE eis 29	De in Eis 29 genoemde spoedtermijnen zijn niet haalbaar, aangezien Oprachtnemer afhankelijk is van softwareleveranciers die veelal een minimale doorlooptijd van twee werkdagen hanteren. Wij verzoeken deze eis te verruimen of om te zetten naar een inspanningsverplichting, rekening houdend met vendor-afhankelijkheden.	Het CIZ gaat akkoord met het verruimen van de doorlooptijd van spoedaanvragen naar twee werkdagen. Het omzetten naar een inspanningsverplichting achten wij niet wenselijk. Gezien het belang van tijdige afhandeling binnen de bedrijfsvoering van CIZ is een resultaatverplichting noodzakelijk om voorspelbaarheid en continuïteit te waarborgen. Hoewel de Oprachtnemer in de uitvoering afhankelijk kan zijn van softwareleveranciers, wordt van de Oprachtnemer verwacht dat hij hier actief op stuurt, tijdig escaleert en passende maatregelen treft om aan de gestelde termijnen te voldoen.
3	PvE eis 15	Oprachtgever behoudt het recht om zelfstandig met softwareleveranciers te onderhandelen. Oprachtgever kan er daarbij voor kiezen de Oprachtnemer/reseller te betrekken, aangezien dit in de praktijk aantoonbaar kan leiden tot gunstigere commerciële condities en een betere aansluiting tussen onderhandeling, doorlevering en administratieve afhandeling. Wij verzoeken deze mogelijkheid expliciet aan de eis toe te voegen.	Het CIZ gaat akkoord.
4	PvE eis 9	Is onze aannahme correct dat CIZ hier niet kortingspercentage bedoelt maar de opslagpercentage bedoelt aangezien u hier verwijst naar het prijsblad.	Uw aannahme is correct.
5	Aanbestedingsleidraad 7.2.2	In de Aanbestedingsleidraad en het PvE hanteert u voor de te offeren tarieven een marge-range van 2–5%. Wij verzoeken u deze contractvoorwaarde te verruimen naar 4–7%. Op grond van art. 1.10 Aanbestedingswet 2012 moeten contractvoorwaarden (waaronder een marge-range) in redelijke verhouding staan tot het voorwerp van de Opdracht; de wet verplicht u daarbij acht te slaan op de voorwaarden van de Overeenkomst (lid 2, onder h). De Gids Proportionaliteit is een verplicht richtsnoer voor de gehele procedure (“toepassen of gemotiveerd afwijken”). Nu gangbare marktmechanismen zoals rebates/kick-backs in deze uitvraag ontbreken/worden uitgesloten, is de marge de enige structurele dekking voor kosten, risico's en kwaliteitsborging binnen de SLA/KPI's. Daarnaast kan een te krappe marge-range in de praktijk een oneigenlijke toetredingsdrempel vormen en de mededinging beperken iets wat ook gebeurt is in de vorige aanbesteding. Verruiming naar 4–7% bevordert reële inschrijvingsbereidheid conform het evenredigheidsvereiste. Wilt u bevestigen dat u de marge-range in het prijsblad en (waar nodig) in de Overeenkomst/SLA aanpast naar 4–7%?	Het CIZ is bereid het opslagpercentage te verhogen naar maximaal 6%. 4–7% achten wij niet noodzakelijk en ook niet proportioneel in relatie tot de aard en omvang van de opdracht. Wij zien binnen de huidige bandbreedte geen belemmering voor reële mededinging.

6	ARBIT 2022 Art. 53	Artikel 53 kent een aantal verplichtingen waar Inschrijver niet zomaar aan kan voldoen. Met name artikel 53 suggereert dat Inschrijver een dergelijke verplichting zou kunnen opleggen aan haar toeleveranciers. Dit is niet het geval en naar de mening van Inschrijver ook niet nodig. Inschrijver maakt in onderhavig geval geen gebruik van specifieke onderaannemers. Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat onderhavige afdeling (Opdrachten) niet van toepassing is op deze uitvraag?	Het CIZ kan dit bevestigen.
7	ARBIT 2022 Art. 18	Dit artikel ziet toe op gevallen waarin vanwege de Overeenkomst tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer verwerking van persoonsgegevens zou plaatsvinden. Art. 26.4 onder d ARBIT 2022 noemt dat in het geval dat een Verwerkersovereenkomst zou zijn afgesloten tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer, er geen beperking van aansprakelijkheid zoals genoemd in artikel 26.3 en art 26.3 ARBIT 2022 van toepassing is (denk aan boetes autoriteit of wanprestatie voortvloeiende uit de Verwerkersovereenkomst). Heeft de aanbestedende dienst een Verwerkersovereenkomst toegevoegd aan het bestek? Hoe is de aansprakelijkheid geregeld? Sprake van enige limitering/beperking?	Er wordt geen Verwerkersovereenkomst afgesloten tussen partijen. Indien dit wel het geval was geweest, had een concept Verwerkersovereenkomst gepubliceerd geweest met de overige documenten.
8	ARBIT 2022 Art. 84.3	Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever op verzoek kosteloos een exemplaar van een Nieuwe versie ter beschikking voor test- en evaluatiedoeleinden. Opdrachtgever is niet verplicht tot ingebruikname van Nieuwe versies. Aanbestedende dienst geeft aan niet verplicht te zijn tot het in gebruik nemen van Nieuwe Versies van programmatuur zulks onverminderd de bepaling dat Leverancier ten minste de laatste en voorlaatste versie onderhoudt. Opdrachtnemer begrijpt dat aanbestedende dienst zich de vrijheid wenst te behouden een bepaalde update/upgrade door te voeren. Echter, updates / upgrades bevatten vaak verbeteringen aan de programmatuur. Als aanbestedende dienst ervoor kiest deze updates / upgrades niet te installeren, dan kan Opdrachtnemer de correcte werking van de programmatuur niet garanderen. Klopt onze aanname dat als aanbestedende dienst ervoor kiest nieuwe versies van programmatuur niet te installeren, aanbestedende dienst ermee akkoord gaat dat Opdrachtnemer de correcte werking van de programmatuur niet meer kan garanderen? Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt Opdrachtnemer dit te motiveren.	Het CIZ kan de gevraagde bevestiging niet onverkort geven. Het niet installeren van updates of nieuwe versies kan gevolgen hebben voor de werking, veiligheid en onderhoudbaarheid van de programmatuur, en kan daarmee van invloed zijn op de mate waarin Opdrachtnemer de correcte werking kan garanderen. Dit laat echter onverlet dat Opdrachtnemer gehouden blijft aan de overeengekomen onderhouds- en supportverplichtingen. Het CIZ gaat daarom gedeeltelijk akkoord en zal artikel 84.3 als volgt aanvullen: <i>“Opdrachtgever is niet verplicht Nieuwe versies in gebruik te nemen. Indien Opdrachtgever ervoor kiest een Nieuwe versie niet te installeren en dit aantoonbaar van invloed is op het functioneren, de veiligheid of onderhoudbaarheid, kan dit gevolgen hebben voor de mate waarin Opdrachtnemer de correcte werking kan garanderen, zonder dat dit leidt tot volledige uitsluiting van diens verplichtingen.”</i>
9	ARBIT 2022 Art. 73.2	‘De garantie van Artikel 12.7 dat Opdrachtnemer de Prestatie gedurende tenminste drie jaar na Acceptatie Overeenkomstig deze bepalingen kan onderhouden, geldt voor Correctief Onderhoud onverkort ook als Opdrachtgever niet wenst over te gaan tot het afnemen van Nieuwe versies of laatste modellen van een Product.’ Veelvoorkomende problemen worden vaak verholpen in Nieuwe versies, door nieuwe of gewijzigde functionaliteiten. Artikel 73.2 verplicht de Opdrachtgever niet om de nieuwe versies van de standaardprogrammatuur systematisch te installeren, maar verplicht Opdrachtnemer wél om niet up-to-date software te onderhouden. Opdrachtnemer verzoekt artikel 73.2 ARBIT als volgt te wijzigen: ‘De garantie van artikel 12.7 dat Opdrachtnemer de Prestatie gedurende tenminste drie jaar Acceptatie Overeenkomstig deze bepalingen kan onderhouden, geldt voor Correctief Onderhoud mits Opdrachtgever de Nieuwe versies of laatste modellen van een Product heeft geïnstalleerd.’ Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.	Het CIZ handhaaft dat Opdrachtnemer verantwoordelijk blijft voor correctief onderhoud gedurende de overeengekomen termijn, ook indien Opdrachtgever niet steeds de nieuwste versies installeert. Dit is van belang voor de continuïteit van de dienstverlening. Het CIZ gaat derhalve niet akkoord met de voorgestelde wijziging.

10	Feedback of verzoek:	<p>Opdrachtnemer is niet de fabrikant van de software welke eventueel samen met de apparatuur wordt geleverd en bezit derhalve niet over de source code van de software. Artikel 47 geeft Opdrachtgever een aanspraak op Opdrachtnemer dat deze ten allen tijde moet kunnen voorzien in escrow, ook als dit niet is overeengekomen. Het is voor inschrijver van cruciaal belang te weten of in onderhavige Opdracht voorzien zal moeten worden in escrow. Niet alleen is inschrijver niet bevoegd om te voorzien in escrow (bij standaard software), het is kostenverhogend en een administratief proces. Daarnaast ziet Inschrijver niet in welke waarde een escrow zou kunnen hebben in het kader van de onderhavige Opdracht. Daarmee zou kunnen worden betoogd dat deze bepaling disproportioneel is dan wel onevenredig bezwarend is voor Opdrachtnemer.</p> <p>Vraag 1 Kan de aanbestedende nu al aangeven of zij om een escrowvoorziening zal verzoeken in het kader van deze Opdracht?</p> <p>Vraag 2 Indien niet, kan de Aanbestedende Dienst dan aangeven welk specifiek belang zij met een escrow beoogd te beschermen?</p>	Zie het antwoord op vraag 34.
11	ARBIT 2022 Art. 42 t/m 47	<p>Opdrachtnemer is niet de rechthebbende / uitgever van de gevraagde of te leveren standaard Software. De voorwaarden waaronder, en het rechtmatig gebruik zelf, inclusief de reikwijdte van het support worden beschreven en beheerd door de licentievoorwaarden (EULA). Erkent Opdrachtgever dat zij (zo dit van toepassing is op deze Opdracht) een directe licentie /gebruiks)-Overeenkomst aangaat met de rechthebbende/uitgever van de standaardprogrammatuur en dat deze licentievoorwaarden prevaleren boven de bepalingen uit de ARBIT. Opdrachtnemer verzoekt de Raamovereenkomst aan te vullen conform van de ARBIT modelOvereenkomst 2022 om hier in te voorzien. Opdrachtnemer verzoekt tevens een gelegenheid te creëren om de toepasselijke Software EULA's bij te voegen bij de inschrijving.</p>	Er wordt een algemene bepaling opgenomen in de Overeenkomst die als volgt gaat gelden: <i>"Voor alle standaardsoftware zijn de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden van de betreffende softwarefabrikant, waaronder de EULA, van toepassing. Deze voorwaarden gelden rechtstreeks tussen fabrikant en Opdrachtgever. Voor alle overige verplichtingen blijft de Overeenkomst, inclusief de ARBIT 2022, leidend."</i>
12	ARBIT 2022 Art. 11.2	<p>Artikel 11.2 ARBIT luidt als volgt: 'Opdrachtgever deelt binnen 30 dagen na Oplevering c.q. Aflevering aan Wederpartij mee of hij de Prestatie accepteert'.</p> <p>Opdrachtnemer acht een acceptatietermijn van 30 dagen disproportioneel lang en kan zodoende 'misbruikt' worden om betaling onredelijk lang uit te stellen of de garantietermijn op te rekken. Opdrachtnemer verzoekt dit in te korten naar 14 dagen. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord gaat verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	Zie het antwoord op vraag 46.
13	ARBIT 2022 Art. 34	<p>Dit artikel noemt het na beëindiging van de Overeenkomst tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer voortduren van bepalingen omtrent geheimhouding, garanties en aansprakelijkheid.</p> <p>Bepalingen omtrent geheimhouding welke niet in contractjaren worden gelimiteerd zijn volgens Opdrachtnemer niet rechtmatig. Gaat de aanbestedende dienst akkoord met het tot 3 jaren na beëindiging van de Overeenkomst voortduren van de geheimhoudingsverplichting?</p>	Het CIZ gaat niet akkoord met het beperken van de geheimhoudingsverplichting tot drie jaar. De duur van de geheimhoudingsverplichting is afhankelijk van de aard van de informatie en kan in voorkomende gevallen een langere periode rechtvaardigen. De verplichting blijft derhalve gelden zolang de betreffende informatie als vertrouwelijk moet worden beschouwd.

14	ARBIT 2022 Art. 26.4 sub 4	<p>Artikel 26.4 sub d ARBIT luidt als volgt: “De in artikel 26.2 en artikel 26.3 opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid komen te vervallen: in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Onder schade wordt mede begrepen een door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boete.</p> <p>De toezichthouder zal eerst onderzoek doen naar aan welke partij de boete valt toe te rekenen. De toezichthouder kan bijvoorbeeld ook van mening zijn dat de Aanbestedende dienst toch verantwoordelijk is voor de boete, ook al is de Leverancier tekortgeschoten. Bijvoorbeeld omdat de toezichthouder vindt dat de Aanbestedende dienst betere controle op de Leverancier had moeten uitoefenen. Het is dan ook niet proportioneel dat een dergelijke boete nog opgelegd kan worden aan de Leverancier.</p> <p>Opdrachtnemer verzoekt u dan ook om artikel 26.4 sub d van de ARBIT buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord, indien u niet akkoord bent, verzoekt Opdrachtnemer dit te motiveren.</p>	<p>Het CIZ gaat niet akkoord met het buiten toepassing verklaren van artikel 26.4 sub d ARBIT 2022. Deze bepaling sluit aan bij de systematiek van de geldende privacywetgeving en is bedoeld om risico's die voortvloeien uit schending van wet- en regelgeving inzake persoonsgegevens neer te leggen bij de partij aan wie deze toerekenbaar zijn. Daarbij geldt dat aansprakelijkheid uitsluitend ziet op het deel van de schade dat aantoonbaar aan Opdrachtnemer kan worden toegerekend. Van een automatische of ongelimiteerde doorbelasting zonder causaliteit is derhalve geen sprake.</p>
15	ARBIT 2022 Art. 26.3	<p>Dit artikel beperkt aansprakelijkheid - waarvan niet persoons- en zaakschade en de daaruit voortvloeiende schade - tot maximaal 4 maal de hoogte van de vergoeding per gebeurtenis.</p> <p>U vraagt om een maximale aansprakelijkheid van vier maal de hoogte van de Vergoeding per aanspraak voor schade, anders dan die bedoeld in artikel 26.2 ARBIT. Opdrachtnemer vraagt u om te verduidelijken of dit om beroepsaansprakelijkheid gaat. Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt Opdrachtnemer dit te motiveren. Voor zover het de beroepsaansprakelijkheid betreft verzoekt Opdrachtnemer u dit te maximeren op een bedrag van EUR 1.000.000 per jaar, aangezien dit een gebruikelijk bedrag is in de branche om voor verzekerd te zijn. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt Opdrachtnemer dit te motiveren.</p> <p>Dit artikel beperkt aansprakelijkheid - waarvan niet persoons- en zaakschade en de daaruit voortvloeiende schade - tot maximaal 4 maal de hoogte van de vergoeding per gebeurtenis. Artikel 26 ARBIT 2022 noemt echter geen limitering van aansprakelijkheid voor zover indirecte schade. Omdat een aanvaarding van indirecte schade zou resulteren in een ongelimiteerde aansprakelijkheid verzoekt Opdrachtnemer de aanbestedende dienst om aansprakelijkheid te beperken tot directe schade. Gaat de aanbestedende dienst hiermee akkoord?</p>	<p>Het CIZ bevestigt dat het hier gaat om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.</p> <p>Ook gaat het CIZ akkoord tot het maximeren van de aansprakelijkheid. Artikel 26.3 zal als volgt gelden <i>'De in artikel 26.1 bedoelde aansprakelijkheid voor schade anders dan die bedoeld in artikel 26.2 is beperkt tot een bedrag van €1.250.000 per jaar. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.'</i></p>
16	ARBIT 2022 Art. 26.2	<p>Deze artikelen limiteren de aansprakelijkheid (voor zover persoons- en zaakschade EN de daaruit voortvloeiende schade betreft) tot een bedrag van 1.250.000 EUR per gebeurtenis.</p> <p>Hier wordt echter geen vermelding gemaakt van limitering van aansprakelijkheid per contractjaar/kalenderjaar. Opdrachtnemer verzoekt de Aanbestedende dienst derhalve om de aansprakelijkheid per contractjaar te limiteren tot 2.500.000 EUR. Opdrachtnemer zou anderszins een ongelimiteerde aansprakelijkheid accepteren. Gaat de aanbestedende dienst hiermee akkoord?</p>	<p>Het maximum per contractjaar is al gelimiteerd in de Aanbestedingsleidraad waarmee het CIZ reeds voldoet aan uw verzoek. Tevens staat de Aanbestedingsleidraad boven de ARBIT in de rangorde.</p>

17	ARBIT 2022 Art. 26.1	<p>U geeft u in de laatste zin aan dat de ene partij tegenover de andere partij aansprakelijk zal zijn voor de door deze geleden en/of te lijden schade.</p> <p>Dit is een nagenoeg onbeperkte aansprakelijkheid en kan de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer ernstig in gevaar brengen, omdat dit zowel directe als indirecte schade kan betreffen. Deze schadevergoeding is voor indirecte schade ongebruikelijk bij het leveren van hardware. Opdrachtnemer vraagt u dan ook om aansprakelijkheid voor indirecte schade uit te sluiten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	Het CIZ gaat niet akkoord, deze Opdracht betreft geen levering van hardware.
18	ARBIT 2022 Art. 18	<p>Art 18 stelt -ondermeer- dat in het geval persoonsgegevens worden verwerkt in Opdracht van en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever partijen een Verwerkersovereenkomst afsluiten. Het is voor Opdrachtnemer cruciaal om de scope met betrekking tot data en persoonsgegevens helder te hebben. Opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor data bij Opdrachtgever en hanteert deze ook niet onder de scope van de huidige uitraag. Voor zover Opdrachtnemer persoonsgegevens verwerkt doet zij dat niet in Opdracht of onder instructie van Opdrachtgever, maar als dataverantwoordelijke in overeenstemming met haar Privacybeleid (offerte, en Opdrachtverwerking, facturatie, levering, support ed.). Partijen zullen dan ook geen BewerkersOvereenkomst afsluiten. Kunt u dit bevestigen?</p>	Zie het antwoord op vraag 7.
19	ARBIT 2022 Art. 17.5	<p>Dit artikel noemt een boete bij het overtreden van de geheimhoudingsverplichting zoals genoemd in art. 17.1 ARBIT 2022.</p> <p>Deze bepaling is wederkerig. Per schending van de geheimhoudingsverplichting zou overtredende partij de andere partij een boete ter hoogte van € 50.000 per geval verschuldigd zijn. Opdrachtnemer acht deze boete echter disproportioneel, daar de informatie in het kader van de Overeenkomst tussen partijen, welke als vertrouwelijk zou moeten worden geacht, deze hoogte niet rechtvaardigen. Gaat de aanbestedende dienst akkoord met een verlaging van het boete bedrag naar € 10.000 per overtreding?</p>	Het CIZ stemt in met een verlaging van de boete naar € 10.000 per overtreding. Artikel 17.5 zal als volgt gelden: <i>"De partij die de in artikel 17.1 opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 10.000,- per overtreding."</i>
20	ARBIT 2022 Art. 12.3	<p>Dit artikel noemt een door de Opdrachtnemer te leveren garantie op herstel van gebreken op diens producten/diensten, waarvan voor de duur van 12 maanden.</p> <p>Dit artikel noemt een door de Opdrachtnemer te leveren garantie op herstel van gebreken op diens producten/diensten, waarvan voor de duur van 12 maanden. Echter, de Opdrachtnemer kan deze garantie niet ten alle tijde garanderen, waarvan bijvoorbeeld in het geval van het leveren software. Gezien het aard van het product levert een softwarefabrikant immers in verreweg de meeste gevallen geen 12 maanden garantie. Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst om de garantietermijn van 12 maanden niet op software producten van toepassing te laten zijn. Gaat de aanbestedende dienst hiermee akkoord?</p>	Het CIZ is hiermee akkoord. Artikel 12.3 komt te vervallen.
21	ARBIT 2022 Art. 11.1	<p>Dit artikel noemt dat de aanbestedende dienst niet gehouden is haar betalingsverplichting te voldoen, indien zij het product/de dienstverlening (nog) niet heeft geaccepteerd. Art. 11.2 ARBIT 2022 noemt een acceptatietermijn van 30 dagen na op -/aflevering door de Opdrachtnemer.</p> <p>Dit is hoogst ongebruikelijk, en niet marktconform, helemaal omdat het hier om niet-klant specifiek ontwikkelde apparatuur gaat die niet door een acceptatieproces hoeft. VRAGEN: Waarom legt de Opdrachtgever het risico van uitblijvende acceptatie bij Opdrachtnemer? Kunt u de betalingstermijn integraal aanpassen naar een betalingstermijn van 30 dagen na factuurdatum?</p>	Zie het antwoord op vraag 46.

22	PvE eis 32	<p>In de aanbestedingsstukken worden eisen gesteld aan informatiebeveiliging, privacy en gegevensverwerking. Wij verzoeken u te verduidelijken of alle informatie en gegevens die in het kader van deze Opdracht worden verwerkt, opgeslagen en geraadpleegd, binnen de Europese Economische Ruimte (EER) moeten blijven.</p> <p>Meer specifiek vragen wij u te bevestigen:</p> <p>of dit vereiste ook van toepassing is op een eventueel door Opdrachtnemer aangeboden portal, inclusief onderliggende hosting, back-ups en ondersteunende diensten; en of dit betekent dat een dergelijke portal volledig binnen de EER moet worden gehost en beheerd, zonder dat (meta)data buiten de EER worden verwerkt of toegankelijk zijn.</p> <p>Indien dit het geval is, verzoeken wij u dit expliciet als eis op te nemen (of te bevestigen dat bestaande eisen zo moeten worden geïnterpreteerd), zodat voor alle inschrijvers duidelijkheid bestaat over de randvoorwaarden voor portal-oplossingen en dataverwerking.</p>	De eisen ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy zijn van toepassing op alle door de Opdrachtnemer ingezette systemen. Van de Opdrachtnemer wordt verwacht dat wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving (waaronder AVG) en dat transparantie wordt geboden over de wijze van gegevensverwerking, opslag en toegang.
23	Planning	De beantwoording van de eerste NvI heeft impact op meerdere samenhangende onderdelen van de aanbesteding. Wij verzoeken CIZ daarom een tweede Nota van Inlichtingen te organiseren, zodat inschrijvers verduidelijkingen correct en uniform kunnen verwerken in hun definitieve inschrijving.	Het CIZ is akkoord. U heeft tot en met 31 maart 2026 12.00 uur om eventuele vragen te stellen. Het CIZ zal streven om de Nota uiterlijk op 7 april 2026 te publiceren.
24	Aanbestedingsleidraad 3.2.2	Bij 3.2.2 wordt aangegeven dat binnen de scope valt : Ondersteuning in supportcases met softwareleveranciers. Wat wordt verstaan onder deze Supportcases en wat is de verwachting van de aantallen van de Supportcases op jaar basis?	Gezien de scope wordt verwacht dat er maximaal zo'n 10 supportcases per jaar ingediend zullen worden.
25	Aanbestedingsleidraad 3.2	<p>Beschikt uw organisatie momenteel over een bestaande SAM oplossing of SAM dienstverlener?</p> <p>Zo ja, kunt u beschrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke tooling en/of partij wordt gebruikt, • Welke verantwoordelijkheden daar zijn belegd, • En in hoeverre afstemming of integratie met de nieuwe Software partner gewenst is? 	<p>Nee, er is momenteel geen bestaande SAM oplossing of dienstverlener ingericht binnen de organisatie. Dit vraagstuk maakt onderdeel uit van de scope van deze uitvraag. Wij zijn expliciet op zoek naar een partij die:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tooling en/of dienstverlening biedt voor SAM. • Ondersteuning kan leveren bij inrichting, beheer en optimalisatie van licentiebeheer. • Kan adviseren over governance, compliance en kostenoptimalisatie; en waar mogelijk aansluit op de bestaande IT-architectuur en applicatielandschap (bijv. integraties met huidige systemen). <p>De exacte invulling (tooling vs. dienstverlening, of een combinatie) laat het CIZ bewust open om ruimte te bieden voor marktvoorstellen.</p>
26	Aanbestedingsleidraad 3.2	Kunt u beschrijven of de gevraagde dienstverlening primair is gericht op tail spend, strategische leveranciers, of een combinatie daarvan?	Zie het antwoord op vraag 25 waarbij we de expertise van inschrijvers willen gebruiken om SAM verder te professionaliseren
27	Aanbestedingsleidraad 3.2	Wat zijn de huidige afspraken (SLA's) voor doorlooptijden, tijdige renewals, offertedoorlooptijd, stakeholdertevredenheid en gerealiseerde besparingen?	Zie de eisen in het Programma van Eisen. Het CIZ houdt zich aanbevolen voor adviezen ter verbetering en verdere professionalisering.
28	Aanbestedingsleidraad 3.2	Wat is het voorkeursbeleid rondom partners, resellers en direct-to-publisher-modellen?	Er is geen specifiek voorkeursbeleid, behalve hoe e.e.a. historisch tot stand is gekomen.
29	Aanbestedingsleidraad 3.2	Wie keurt renew of no renew, scopewijzigingen, budgetten en contractvoorwaarden goed in elke fase?	De contracteigenaar van de producten en/of dienstverlening.
30	Raamovereenkomst, Artikel 6.5	Gegadigde verkrijgt in haar rol als reseller namens de aanbestedende dienst licenties van softwarefabrikanten. Wijziging van softwaregebruik tijdens de looptijd van betreffende licentie of SaaS dienst op welke basis dan ook is alleen mogelijk indien en voor zover de softwarefabrikant daarmee akkoord gaat. Gegadigde verzoekt dit Artikel dienovereenkomstig aan te passen.	Het CIZ gaat akkoord.

31	Raamovereenkomst, Artikel 6.4	Gegadigde verkrijgt in haar rol als reseller namens de aanbestedende dienst licenties van softwarefabrikanten. Afschaling van softwaregebruik tijdens de looptijd van betreffende licentie of SaaS dienst op welke basis dan ook is alleen mogelijk indien en voor zover de softwarefabrikant daarmee akkoord gaat. Gegadigde verzoekt dit artikel dienovereenkomstig aan te passen.	Het CIZ gaat akkoord.
32	Raamovereenkomst, Artikel 4.2	Kunt u met een voorbeeld aangeven wat u als "niet minder gunstig zijn" bedoeld?	De Nadere Offertes mogen bijvoorbeeld niet afwijken van het gestelde in het Programma van Eisen. Bijvoorbeeld: Software die inclusief onderhoud is aangeschaft, valt onder de scope van de Opdracht en dus binnen de aanschafprijs en u biedt een Nadere Offerte van een gevraagde verlenging waar onderhoud buiten de aanschaf prijs valt. Of er wordt een hoger opslagpercentage toegepast op de Nadere Offerte dan ingediend met de Inschrijving.
33	Raamovereenkomst, Artikel 2.2	Gegadigde verzoekt u de rangorde zoals opgenomen onder artikel 2.2 aan te passen in zoverre dat dit gebruikelijk is bij overheidsOpdrachten, met dien verstande dat de Nota van Inlichtingen prevaleren boven de Raamovereenkomst en de inhoud van het aanbestedingsdocument en bijbehorende bijlagen. De reden hiervoor is dat er afwijkingen geconstateerd kunnen worden in de Nota van Inlichtingen die betrekking hebben op de Raamovereenkomst, het aanbestedingsdocument en bijbehorende bijlagen waardoor het tegenstrijdig zou zijn deze wel te laten prevaleren. Graag uw akkoord.	Zie het antwoord op vraag 78.
34	ARBIT 2022 Art. 47.1	De aanschaf van het gebruiksrecht op een licentie geeft geen recht op de broncode van de software. Opdrachtnemer is geen eigenaar van de broncode. De softwarefabrikant is eigenaar van de broncode en de rechten en plichten die daarmee gepaard gaan. De broncode omvat de verzameling van alle door de softwarefabrikant geschreven computercodes voor het desbetreffende product. Derhalve kan Opdrachtnemer nimmer aan de omschreven Escrow verplichting voldoen. Graag verzoeken wij u dit artikel buiten toepassing te verklaren.	Zie het antwoord op vraag 98.
35	ARBIT 2022 Art. 43	De omvang, strekking en duur van het gebruiksrecht wordt vormgegeven door de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden van de betreffende softwarefabrikant. Opdrachtnemer fungeert als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren. De licenties c.q. gebruiksrechten worden over het algemeen verstrekt middels een directe Overeenkomst tussen de softwarefabrikant en eindgebruiker (aanbestedende dienst), of in ieder geval onder direct toepasselijkheid van de aan deze licentie c.q. dit gebruiksrecht verbonden voorwaarden. De licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden maken integraal onderdeel van de aankoop van de software. Door middel van licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden worden de rechten en plichten van het gebruik van de software benoemd. Deze voorwaarden zijn opgesteld door de softwarefabrikant en specifiek geschreven voor de (eind)gebruiker van de licenties c.q. gebruiksrechten. Om gebruik te mogen maken van de licenties c.q. gebruiksrechten dienen voorafgaand aan het gebruik de toepasselijke licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden geaccepteerd te worden, zonder acceptatie mag de licenties c.q. gebruiksrechten simpelweg niet gebruikt worden. Uiteraard zal Opdrachtnemer, in geval van gunning, bij het aanbieden van een nadere offerte de van toepassing zijnde voorwaarden van de desbetreffende softwarefabrikant meesturen naar de aanbestedende dienst. Gaat de aanbestedende dienst akkoord met de licentie- en contractvoorwaarden vanuit de desbetreffende softwarefabrikant, waaronder de EULA (End User License Agreement)?	Zie het antwoord op vraag 11.
36	ARBIT 2022 Art. 38 t/m 41	Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst te bevestigen dat deze bepalingen niet van toepassing zijn ter zake de in deze aanbesteding verzochte leveringen. Indien de aanbestedende dienst dit niet kan bevestigen, verzoekt Opdrachtnemer om dit toe te lichten.	Dit kan CIZ bevestigen.

37	ARBIT 2022 Art. 26.4 onder c en d)	<p>Een ongelimiteerde aansprakelijkheid is een niet calculeerbaar bedrijfsrisico dat redelijkerwijs niet kan worden geaccepteerd. In deze uitvraag geldt dit temeer nu Opdrachtnemer fungeert als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren en de licenties c.q. gebruiksrechten over het algemeen worden verstrekt middels een directe Overeenkomst tussen de softwarefabrikant en de eindgebruiker (de aanbestedende dienst) onder toepasselijkheid van de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden vanuit de softwarefabrikant. Opdrachtnemer verzoekt deze bepalingen buiten toepassing te verklaren zodat aansprakelijkheid op grond van inbreuk op intellectuele eigendomsrechten wordt gelimiteerd door het maximum zoals genoemd in 26.3 ARBIT. Indien de aanbestedende dienst deze bepalingen niet buiten toepassing verklaart, verzoekt Opdrachtnemer om een toelichting en eventueel een alternatief voorstel te doen (bijvoorbeeld door opneming van een (acceptabel) maximum aansprakelijkheidsbedrag) dat recht doet aan de positie van partijen. Graag uw reactie?</p>	<p>Artikel 26.4 sub c wordt als volgt aangepast: <i>"in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van onjuiste advisering en/of nalatig handelen door Opdrachtnemer op het terrein van intellectuele eigendomsrechten.</i></p>
38	ARBIT 2022 Art. 26.3	<p>De aansprakelijkheid voor overige schade is beperkt tot viermaal de "Vergoeding" per gebeurtenis. Echter, wordt de aansprakelijkheid (i) slechts beperkt per gebeurtenis, de maximale aansprakelijkheid voor meerdere gebeurtenissen is niet vastgelegd en (ii) is de omvang van dit bedrag, met het oog op de aard en omvang van de aan deze aanbesteding onderliggende Opdracht, disproportioneel. Opdrachtnemer fungeert in deze uitvraag als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren en de licenties c.q. gebruiksrechten over het algemeen worden verstrekt middels een directe Overeenkomst tussen de softwarefabrikant en de eindgebruiker (de aanbestedende dienst) onder toepasselijkheid van de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden vanuit de softwarefabrikant. De vergoedingen die uit de nadere Overeenkomsten resulterend uit de onderhavige Raamovereenkomst kunnen volgen kunnen variëren van kleine bedragen (de uitvraag van een licentie bij een Tier 3 softwarefabrikant) tot aan substantiële bedragen (een verlenging bij een Tier 1 softwarefabrikant).</p> <p>Gezien de algemene definitie van "Vergoeding" opgenomen in artikel 1 van de ARBIT de vrijheid van de aanbestedende dienst om een Opdracht wel of niet onder de Raamovereenkomst uit te vragen én de vermenigvuldiging factor opgenomen in het onderhavige artikel is het voor Opdrachtnemer niet mogelijk om het bedrijfsrisico in te calculeren. De onderhavige mogelijke aansprakelijkheid is een niet calculeerbaar bedrijfsrisico (een disproportioneel groot financieel risico) dat redelijkerwijs niet door Opdrachtnemer kan worden geaccepteerd. Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst om een alternatief voorstel te doen (bijvoorbeeld door opneming van een (acceptabel) maximum aansprakelijkheidsbedrag in lijn met artikel 26.2 van de ARBIT) dat recht doet aan de positie van partijen. Graag uw reactie?</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 95.</p>

39	ARBIT 2022 Art. 26.2	De mogelijke aansprakelijkheid wordt beperkt in artikel 26.2 ARBIT. Echter, wordt de aansprakelijkheid slechts beperkt per gebeurtenis, de maximale aansprakelijkheid voor meerdere gebeurtenissen is niet vastgelegd. Opdrachtnemer kan zich niet verzekeren tegen schade voor onbeperkt aantal gebeurtenissen en zou daarmee een disproportioneel groot financieel risico nemen. In deze Overeenkomst geldt dit temeer nu Opdrachtnemer fungeert als intermediair om de licenties c.q. gebruiksrechten aan de aanbestedende dienst te leveren en de licenties c.q. gebruiksrechten over het algemeen worden verstrekt middels een directe Overeenkomst tussen de softwarefabrikant en de eindgebruiker (de aanbestedende dienst) onder toepasselijkheid van de licentie-, onderhoud- en contractvoorwaarden vanuit de softwarefabrikant. De Gids Proportionaliteit schrijft in 3.9.1.1 (voorschrift 3.9D, punt 2) voor dat de aanbestedende dienst rekening dient te houden met de risico's die aanbestedende dienst daadwerkelijk loopt én met de gebruikelijke aansprakelijkheidseis in de betreffende branche of voor de Opdracht naar aard en omvang. Een voor de aanbestedende dienst gebruikelijke beperking van de aansprakelijkheid in de betreffende branche of voor de Opdracht naar aard en omvang is €1.250.000,- per gebeurtenis met een maximum van €2.500.000,- per jaar. Wij zouden graag zien dat de aansprakelijkheid wordt beperkt in zoverre dat dit gebruikelijk is bij soortgelijke Opdrachten binnen uw sector tot een bedrag van €1.250.000,- per gebeurtenis met een maximum van €2.500.000,- per jaar. Dit eveneens in lijn met het gestelde in de aanbestedingsstukken. Graag uw akkoord?	Zie het antwoord op vraag 16.
40	ARBIT 2022 Art. 17.5	Het hanteren van een boeteclausule naast een aansprakelijkheidsclausule voldoet niet aan het proportionaliteitsvereiste van artikel 1.10 Aanbestedingswet 2012 en is als zodanig disproportioneel te noemen. Het hanteren van een boeteclausule naast een aansprakelijkheidsclausule resulteert namelijk in een onevenredig risico voor de winnende Inschrijver bij de uitvoering van deze Overeenkomst. Daarnaast is een boeteclausule in welke hoedanigheid dan ook niet wenselijk voor een prettige en strategische samenwerking tussen de aanbestedende dienst en de winnende inschrijver. Wij willen u dan ook graag wijzen op de inhoud van artikel 3.9d uit de Gids Proportionaliteit. Wij willen u verzoeken om artikel 17.5 ARBIT te laten vervallen. Indien de aanbestedende dienst deze bepalingen niet buiten toepassing verklaart, verzoekt Opdrachtnemer om een toelichting.	De boete ziet uitsluitend op schending van de geheimhoudingsplicht, terwijl de aansprakelijkheidsregeling ziet op schadevergoeding. Deze regelingen hebben dus een verschillend doel en overlappen niet. Artikel 3.9d Gids Proportionaliteit staat het gebruik van boetes niet in de weg, mits deze functioneel en proportioneel zijn, wat hier het geval is gezien de boete verlaagd wordt.
41	ARBIT 2022 Art. 19.7	Artikel 19.7 van de ARBIT benoemt dat Opdrachtnemer de Aanbestedende Dienst informeert zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk (lees: een inbreuk op een IT-systeem die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot vernietiging, verlies, wijziging of ongeoorloofde verstrekking van, of de ongeoorloofde toegang tot, doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte (persoons)gegevens of het ontbreken van toegang tot verwerkte (persoons)gegevens). Opdrachtnemer sluit in het kader van dit artikel graag aan bij de terminologie zoals opgenomen in artikel 33 van de AVG, immers dat Opdrachtnemer de Aanbestedende Dienst zonder onredelijke vertraging zal informeren zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk. Gaat de Aanbestedende Dienst akkoord?	Het CIZ gaat niet akkoord. Informeren zodra er kennis is genomen van een inbreuk en informeren onder onredelijke vertraging zit zo dicht tegenelkaar aan, dat het weinig zinvol is om aan te passen.
42	ARBIT 2022 Art. 16.1 en 16.3	De verplichting tot het afgeven van een kredietinstellingsgarantie in relatie tot deze Opdracht is disproportioneel. Opdrachtnemer acteert in de uitvoering van de onderhavige Opdracht als intermediair en is in de dienstverlening richting de aanbestedende dienst afhankelijk van derden, te weten de softwarefabrikanten, om de licenties c.q. gebruiksrechten en het onderhoud, support en ondersteuning daarop aan de aanbestedende dienst door te leveren. Het afgeven van een kredietinstellingsgarantie, met het oog op de onderlinge verhouding, zou een onevenredige zwaarte en risico vormen voor Opdrachtnemer. Derhalve verzoeken wij u met klem dit artikel buiten toepassing te verklaren. Graag uw akkoord?	Het CIZ is akkoord. Artikel 16.1 en 16.3 komen te vervallen.

43	ARBIT 2022 Art. 15.1	<p>Facturering van “standaard software” geschiedt bij levering van de Prestatie. Opdrachtnemer koopt namelijk alle gebruiksrechten c.q. licenties direct in bij een softwarefabrikant en ontvangt hier tevens direct een factuur over. Bij facturatie na acceptatie zou dit betekenen dat de Opdrachtnemer zou moeten gaan voorfinancieren. Voorfinanciering is geen wenselijke situatie voor Opdrachtnemer en hier kunnen wij dan ook niet mee akkoord gaan. Facturatie dient derhalve direct na levering van de Prestatie plaats te vinden. Om verwarring tegen te gaan verzoeken wij u om de zinsnede “of wanneer het moment van Acceptatie later gelegen is vanaf die datum” te verwijderen. De betalingstermijn van 30 kalenderdagen begint (zoals normaliter) te lopen vanaf de datum van ontvangst van de factuur. Dit eveneens in lijn met het gestelde in de aanbestedingsstukken. Graag uw akkoord.</p>	Zie het antwoord op vraag 46.
44	ARBIT 2022 Art. 13.3 & 46.1	<p>De correcte afhandeling van de levering van onderhoud, support en ondersteuning wordt door Opdrachtnemer verzorgd. Echter, artikel 13.3 en 46.1 van de ARBIT omvatten verdergaande verplichtingen dan enkel levering. Opdrachtnemer acteert in de uitvoering van de onderhavige Opdracht als intermediair en is in de dienstverlening richting de aanbestedende dienst afhankelijk van derden, te weten de softwarefabrikanten, om de licenties c.q. gebruiksrechten en het onderhoud, support en ondersteuning daarop aan de aanbestedende dienst door te leveren. Opdrachtnemer is geen eigenaar of maker van de licenties c.q. gebruiksrechten. De softwarefabrikant heeft toegang tot de broncode van de licenties c.q. gebruiksrechten en dient derhalve te voorzien in het daadwerkelijke onderhoud, support en ondersteuning daarop. Opdrachtnemer zal de aanbestedende dienst ondersteunen in het contact met de softwarefabrikant in het geval van onderhoud, support en ondersteuning van de licenties c.q. gebruiksrechten. Echter, het daadwerkelijke onderhoud, support en de ondersteuning op de licenties c.q. gebruiksrechten wordt verzorgd door de desbetreffende softwarefabrikant onder de toepasselijke licentie- en onderhoud- en contractvoorwaarden. Opdrachtnemer zal de toepasselijke licentie- en onderhoud- en contractvoorwaarden ter beschikking stellen. Derhalve verzoeken wij u enkel een inspanningsverplichting op te nemen om op correcte wijze te faciliteren dat u van de desbetreffende softwarefabrikant het juiste onderhoud, support en ondersteuning geleverd krijgt.</p>	Zie het antwoord op vraag 11.
45	ARBIT 2022 Art. 12.3, 12.7 en 44 onder a)	<p>Opdrachtnemer acteert in de uitvoering van de onderhavige Opdracht als intermediair en is in de dienstverlening richting de aanbestedende dienst afhankelijk van derden, te weten de softwarefabrikanten. Echter, verlangt u onder artikel 12.3, 12.7 en 44 onder a) van de ARBIT bijvoorbeeld wel van een leverancier een garantie dat deze de Prestatie tot vijf (5) jaar na datum van acceptatie/levering kan onderhouden. Een dergelijke garantie ligt bij de eigenaar/maker van de software, in deze; de softwarefabrikant. Immers, de softwarefabrikant heeft toegang tot de code en kan daarom als enige onderhoud daaraan plegen. Opdrachtnemer heeft op geen enkele wijze toegang tot de licenties c.q. gebruiksrechten en kan de garanties als omschreven in artikel 12.3, 12.7 en 44 onder a) van de ARBIT niet zonder meer afgeven. Derhalve verzoeken wij u akkoord te gaan met de garanties zoals die geboden worden door de desbetreffende softwarefabrikanten welke zijn vastgelegd in de toepasselijke licentie, onderhouds- en contractvoorwaarden (EULA).</p>	Zie het antwoord op vraag 11.

46	ARBIT 2022 Art. 11.1, 11.2, 11.4 en 11.5	<p>Deze vraag is tweeledig.</p> <p>(i) Een acceptatie/keuring test/procedure voor "standaard software" is ongebruikelijk. Een dergelijke procedure ziet eerder toe op maatwerk software, nu deze maatwerk software specifiek voor een klant gemaakt/aangepast wordt, in tegenstelling tot "standaard software". Deze software is reeds ontwikkeld. Zo staan de functionaliteiten van de software vast waardoor deze inzetbaar is door verschillende bedrijven.</p> <p>(ii) Daarnaast is het binnen onze markt gebruikelijk - en tevens noodzakelijk op basis van de eisen van de software fabrikant - dat facturatie na levering geschiedt en niet na een eventuele acceptatie van producten en/of diensten. Opdrachtnemer koopt namelijk alle gebruiksrechten c.q. licenties direct in bij een softwarefabrikant en ontvangt hier direct een factuur over. Bij facturatie na acceptatie zou dit betekenen dat de Opdrachtnemer zou moeten gaan voorfinancieren. Voorfinanciering is geen wenselijke situatie voor Opdrachtnemer en hier kunnen wij dan ook niet mee akkoord gaan. Facturatie dient derhalve direct na levering plaats te vinden, binnen de betalingstermijn als opgenomen in Artikel 15.1 ARBIT.</p> <p>Graag verzoeken wij u de artikelen 11.1, 11.2, 11.4 en 11.5 ARBIT buiten toepassing te verklaren, of aan te passen in lijn met het bovenstaande. Graag uw reactie.</p>	Het CIZ stemt in met het buiten toepassing verklaren van de artikelen 11.1, 11.2, 11.4 en 11.5 voor standaardsoftware. Het volgende afwijkvoorstel wordt opgenomen in de Overeenkomst: <i>"Voor standaardsoftware worden de artikelen 11.1, 11.2, 11.4 en 11.5 buiten toepassing verklaard. Levering geldt als geaccepteerd en facturatie vindt direct na levering plaats, met een betalingstermijn van 30 dagen na ontvangst van de factuur conform artikel 15.1."</i>
47	ARBIT 2022 Art. 7.2	Softwarefabrikanten dragen voor "standaard software" nimmer het eigendom over, maar verschaffen enkel een gebruiksrecht. Een gebruiksrecht ziet toe op het recht dat de aanbestedende dienst verkrijgt om gebruik te maken van de software van de softwarefabrikant. De aanbestedende dienst mag de software gebruiken, maar wordt géén eigenaar van de software, het eigendom blijft berusten bij de softwarefabrikant. Opdrachtnemer vermoedt dat u onder dit artikel ook niet verstaat dat het eigendom van de software overgaat, maar dat er enkel een gebruiksrecht verschaft wordt. Graag uw bevestiging? Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst om artikel 7.2 ARBIT buiten toepassing verklaren.	Het CIZ kan dit bevestigen.
48	ARBIT 2022 Art. 5.3	Opdrachtnemer begrijpt de wens vanuit de aanbestedende dienst om de mogelijkheid te hebben om een controle/audit uit te voeren. Opdrachtnemer is van mening dat de mogelijkheid tot één controle/audit per contractjaar afdoende is en enkel indien zich een duidelijke en onderbouwde aanleiding heeft voorgedaan. Daarbij wenst Opdrachtnemer op te nemen dat de aanbestedende dienst Opdrachtnemer ten minste 30 (dertig) kalenderdagen voor aanvang van de controle/audit schriftelijk in kennis stelt. Ook mag de controle/audit de normale bedrijfsactiviteiten van Opdrachtnemer niet onredelijk verstoren. Opdrachtnemer verzoekt de aanbestedende dienst de mogelijkheid tot het uitvoeren van een controle/audit te beperken tot maximaal eenmaal per contractjaar én enkel met een onderbouwde aanleiding. Graag uw akkoord?	Het CIZ is hiermee akkoord. Artikel 5.3 zal als volgt gelden: <i>"Opdrachtgever kan eenmaal per jaar een audit (laten) uitvoeren als concrete omstandigheden daartoe aanleiding geven. Opdrachtgever stelt Opdrachtnemer hiervan tenminste 30 kalenderdagen voor aanvang schriftelijk in kennis. Wederpartij verleent alle medewerking aan audits, waaronder begrepen audits bij personeel van Wederpartij, tenzij dit redelijkerwijs niet van haar kan worden verwacht."</i>
49	PvE eis 37	U eist dat bij een exit dat alle gegevens dienen te worden overgedragen. Kunt u bevestigen dat dit niet de gegevens betreft die gegadigde op grond van wet-en regelgeving dient te behouden dan wel intern vastlegt ter verbetering van de dienstverlening? Graag uw akkoord.	Dat kan het CIZ bevestigen.
50	PvE eis 32	Licentievoorwaarden zijn geen onderdeel van de rapportages. De licentievoorwaarden worden geleverd bij de offerte. Uiteraard zijn de voorwaarden wel beschikbaar. Eveneens is de contract/financiële uitnutting niet zichtbaar in de rapportage. Wij kunnen wel via een andere weg de contract/financiële uitnutting in kaart brengen. Gaat u hiermee akkoord?	Het CIZ is akkoord onder voorwaarden dat informatievoorziening richting het CIZ eenduidig, simpel toegankelijk en overzichtelijk wordt gepresenteerd op periodieke basis. Concretisering zal nader in samenspraak worden gedefinieerd en vastgelegd worden in een DAP.

51	PvE eis 29	Uiteraard doen wij ons uiterste best om de genoemde termijnen te handhaven, wat in de meeste gevallen geen probleem is. Echter, wij zijn afhankelijk van de leverancier en de aflooptdatum van het lopende contract. Gaat u ermee akkoord dat het in uitzonderlijke gevallen kan voorkomen dat de termijn wordt overschreden?	Het CIZ houdt zich vast aan de opgegeven termijnen. Hoewel de Opdrachtnemer in de uitvoering afhankelijk kan zijn van softwareleveranciers, wordt van de Opdrachtnemer verwacht dat hij hier actief op stuur, tijdig escaleert en passende maatregelen treft om aan de gestelde termijnen te voldoen.
52	PvE eis 29	Maximale doorlooptijden voor spoedaanvragen stelt u op 1. Dit is wel erg krap. Graag zouden we deze verruimen naar 2 werkdagen. Gaat u daarmee akkoord?	Zie het antwoord op vraag 2.
53	PvE eis 20	Gegadigde begrijpt de wens vanuit de aanbestedende dienst om de mogelijkheid te hebben om een audit of inzage uit te voeren. Gezien de transparantie van de offertetrajecten is gegadigde van mening dat de mogelijkheid tot één audit/inzage per contractjaar afdoende is en enkel indien zich een duidelijke en onderbouwde aanleiding heeft voorgedaan. Daarbij wenst gegadigde op te nemen dat de aanbestedende dienst gegadigde ten minste 30 (dertig) kalenderdagen voor aanvang van de audit/inzage schriftelijk in kennis stelt. Ook mag de audit/inzage de normale bedrijfsactiviteiten van gegadigde niet onredelijk verstoren. Graag uw akkoord.	Zie het antwoord op vraag 48. Het betreffende artikel is gewijzigd in de Raamovereenkomst. De Raamovereenkomst staat boven het Programma van Eisen in de rangorde.
54	PvE eis 10	Stelt onderhoud en support (en instructiemateriaal) zoveel mogelijk in het Nederlands beschikbaar. Zoals u bekend is de voertaal voor de softwareleveranciers veelal Engels. We begrijpen uw eis dat zoveel mogelijk in het Nederlands beschikbaar is. Waar dit beschikbaar is, delen we dit uiteraard met u. Kunt u bevestigen dat u bekend bent met de veelal Engelse voertaal?	Ja, het CIZ is hier bekend mee en indien van toepassing akkoord.
55	PvE eis 10	Kunt u omschrijven wat u onder onderhoud en support verwacht?	Zoals in de Aanbestedingsleidraad omschreven wordt hier onder andere bedoeld: proactieve contract- en licentiebeheer, leverancierscoördinatie (single point of contact), escalatiemanagement en transparante rapportage over kosten, compliance en supportprestaties.
56	PvE eis 4	Kunt u toelichten wat u specifiek met ondersteuning bij supportcases bedoeld?	Dat de softwarebroker optreedt als regievoerder en single point of contact voor supportcases, inclusief coördinatie met leveranciers, bewaking van SLA's, escalatiemanagement en proactieve voortgangsrapportage tot en met oplossing.
57	PvE eis 3	In de aanbestedingsdocumenten wordt gesproken over het leveren van updates en upgrades. Gegadigde treedt in deze Opdracht op als intermediair en is voor licenties/gebruiksrechten, onderhoud, support en nieuwe versies (updates en upgrades) afhankelijk van de betreffende softwarefabrikanten. Gegadigde is geen eigenaar of maker van de software en heeft geen toegang tot de broncode. Het daadwerkelijke onderhoud, support en het uitbrengen van updates en upgrades wordt door de softwarefabrikant verzorgd. Gegadigde ondersteunt de aanbestedende dienst in het contact met de softwarefabrikant, maar is niet verantwoordelijk voor het uitbrengen van updates en upgrades. Wij verzoeken u het betreffende artikel hierop aan te passen. Graag uw akkoord.	Zie het antwoord op vraag 98.
58	PvE eis 3	Wat wordt volgens u verstaan onder support? Kunt u bevestigen dat u hiermee support verleend vanuit de vendor bedoeld?	Zie het antwoord op vraag 55 en 56.
59	Aanbestedingsleidraad 7.2.1.2	U noemt optimaliseren van licenties. Wat bedoelt u hiermee? En wenst u dit binnen het opslagpercentage wordt geleverd? Het optimaliseren van licenties is namelijk een specifieke dienstverlening en valt niet binnen een brokerrol. Graag uw toelichting.	Het CIZ is op zoek naar een broker die proactief adviseert. Zie ook de antwoorden rondom SAM: deze geven de inschrijver informatie omtrent bijvoorbeeld dubbele of overlappende functionaliteiten. Het CIZ ziet hierbij ook het globaal adviseren hoe de aantallen licenties terug gebracht kunnen worden. Het optimaliseren van licenties is de verantwoordelijkheid van het CIZ.

60	Aanbestedingsleidraad 7.2.1.2	Wij kunnen wel ondersteuning bij audits en compliance vraag stukken. Kunt u bevestigen dat het om ondersteuning gaat? En zo niet, kunt u dan toelichten wat u van gegadigde verwacht?	Ja, het gaat om ondersteuning. Van de inschrijver verwacht het CIZ actieve ondersteuning bij audit- en compliancevraagstukken, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • Het voorbereiden en begeleiden van software-audits. • Het aanleveren en valideren van licentie- en gebruiksdata. • Het signaleren en analyseren van mogelijke compliance-afwijkingen. • Het adviseren over herstelmaatregelen en optimalisaties. • En het ondersteunen bij communicatie richting softwareleveranciers.
61	Aanbestedingsleidraad 7.2.1.2	U vraagt een procesinrichting voor "aantoonbare compliance". Wat bedoelt CIZ hiermee? Wat verwacht u hier. Asset beheer, of anders? Uiteraard kan gegadigde ondersteuning bieden als ook de tooling biedt inzichten, echter de daadwerkelijke compliance verantwoordelijkheid ligt bij CIZ. Graag toelichting op wat u met "aantoonbare" compliance bedoelt en bevestiging dat u zelf verantwoordelijk bent voor de compliancy.	Zie antwoord op vraag 71.
62	Aanbestedingsleidraad 7.2.1	SG 2 Regievoering en ontzorging. Gezien de vragen die u beantwoord wenst te zijn vragen wij aanbestedende dienst het maximaal aantal pagina's te verhogen naar maximaal 5 A4. Gaat u daarmee akkoord?	Het CIZ is akkoord.
63	Aanbestedingsleidraad 7.2.1, p. 23	SG 1 Informatievoorziening. Om aanbestedende dienst van een helder en compleet antwoord te voorzien wil inschrijver vragen het maximum aantal pagina's uit te breiden naar maximaal 6 A4. Graag uw akkoord?	Het CIZ is akkoord.
64	Aanbestedingsleidraad 6.4 p. 22	Hier staat vermeld: "Kopie Verzekeringsspolis" kunt u bevestigen dat u hier eveneens bedoeld Kopie verzekeringsspolis OF een verklaring van de verzekeringssmaatschappij waarin de dekking is aangegeven met betrekking tot deze aansprakelijkheid" zoals vermeld in 6.3.1 p. 20. Graag uw bevestiging.	Dat kan het CIZ bevestigen.
65	Aanbestedingsleidraad 6.3.1 p. 20	Gegadigde voldoet ruimschoots aan de liquiditeitseis, maar komt net niet aan de gevraagde solvabiliteitsratio. De oorzaak en voornaamste reden voor de lagere solvabiliteit levert echter geen enkel operationeel- of continuiteitsrisico. Gaat u akkoord met een solvabiliteit van minimaal 0,15?	Het CIZ handhaaft de solvabiliteitseis van 0,25. Indien een gegadigde hier niet aan voldoet, kan hij met alternatieve bewijsmiddelen aantonen dat zijn financiële draagkracht toereikend is, bijvoorbeeld via een concerngarantie of nadere financiële onderbouwing.
66	Aanbestedingsleidraad 6.3.1 p. 20	Na voorlopige gunning dient over de afgelopen 2 boekjaren door een accountant goedgekeurde jaarrekening en verklaring aan te leveren. Op dit moment, is gegadigde nog niet in staat een gevraagde verklaring te overleggen bij het boekjaar 2025. Gaat u akkoord dat de inschrijver de gevraagde gegevens over 2023 en 2024 aanlevert? Graag uw akkoord	Het CIZ gaat hiermee akkoord.
67	Aanbestedingsleidraad, paragraaf 6.3.1. p. 20	Aanbestedende dienst geeft aan dat uit de gevraagde polis of verklaring van verzekering duidelijk dient te blijken dat Inschrijver verzekerd is", zowel voor zijn eigen handelen/nalaten als voor de door hem ingeschakelde onderaannemer(s) of derde(n)". De verzekeraar bepaalt de kaders voor de informatie in de te verstrekken certificaten. De door aanbestedende dienst gevraagde duidelijkheid wordt hierin niet gegeven. Het feit dat de verzekering hierin bepalend is, zegt niets over onze bereidwilligheid, echter we kunnen het gewoonweg niet. Los van bovenstaande doet dit niets af van onze verantwoordelijkheid die inschrijver heeft voor eventueel in te zetten onderaannemers en/of derden. Daarnaast hebben we met vergelijkbare aanbestedingen niet eerder een dergelijke verklaring moeten aanleveren. Gaat u akkoord met het schrappen van: ", zowel voor zijn eigen handelen/nalaten als voor de door hem ingeschakelde onderaannemer(s) of derde(n)"?	Het CIZ accepteert de verklaring van de verzekeraar zoals die wordt afgegeven. Het laat onverlet de aansprakelijkheid van de hoofdaannemer van de Prestaties van de onderaannemer.
68	Aanbestedingsleidraad 3.3, p. 11	Kunt u aangeven om hoeveel orders(regels) het gaat per jaar?	Zie de meegeleverde lijst 'Overzicht huidige licenties generieke software'. De aantallen in de softwarelijst komen bijna overeen met het aantal jaarorders en daar kunnen nieuwe bijkomen.

69	Aanbestedingsleidraad 3.2.3, p. 10	Buiten scope van de Opdracht vallen Microsoft licenties. Kunt aangeven waarom u deze niet heeft meegenomen in deze aanbesteding?	Microsoft licenties maken geen onderdeel uit van de scope van deze aanbesteding, omdat het CIZ hiervoor reeds beschikt over een afzonderlijke Raamovereenkomst. De inkoop en het beheer van Microsoft-licenties zijn daarmee contractueel en organisatorisch gescheiden van de onderhavige Opdracht.
70	Aanbestedingsleidraad 3.2.2.1. p. 10	U geeft aan dat er een graduele overgang is naar de nieuwe broker. Kunt u aangegeven welke contracten wanneer naar de nieuwe broker overgaan? En hoe dit transitie proces geregeld wordt met de huidige broker?	Op dit moment worden er geen concrete data verstrekt ten aanzien van de overgang van individuele contracten. Dit is afhankelijk van onder andere de specifieke looptijden en contractuele voorwaarden van de huidige softwarecontracten. De overgang zal gefaseerd plaatsvinden, waarbij contracten in beginsel bij natuurlijke contractvervaldata of logische overstapmomenten worden overgezet naar de nieuwe broker. Tijdens deze periode zal sprake zijn van een tripartite samenwerking tussen opdrachtgever, de huidige broker en de nieuwe broker, waarbij nadere afspraken worden gemaakt over de overdracht en continuïteit van dienstverlening.
71	Aanbestedingsleidraad 6.3.2. en Bijlage 8, Formulier referentieprojecten	In kerncompetentie 2 wordt "het waarborgen van compliance" genoemd. Kan aanbestedende dienst aangeven wat met waarborgen wordt bedoeld. Als broker kunnen we de klant ondersteunen ten aanzien van de compliance, echter de verantwoordelijkheid t.a.v. de compliance ligt bij aanbestedende dienst zelf. Kunt u het begrip toelichten en bevestigen dat u zelf verantwoordelijk bent voor de compliance?	Geldende licentievoorwaarden van softwareleveranciers, inclusief het voorkomen van onder- en overlicentiëring. De eindverantwoordelijkheid voor compliance ligt bij het CIZ. Van de inschrijver verwacht het CIZ echter een actieve en aantoonbare bijdrage in het borgen hiervan, door: <ul style="list-style-type: none"> • Het inzichtelijk maken van het actuele softwaregebruik en licentiepositie. • Het signaleren van compliance-risico's en afwijkingen. • Het adviseren over optimale licentie-inzet en -structuren. • Het ondersteunen bij audits (voorbereiding en begeleiding). • En het inrichten van processen en governance rondom SAM.
72	Planning	Het is denkbaar dat er n.a.v. de te publiceren Nota van Inlichtingen nieuwe, aanvullende vragen opkomen bij gegadigden. Vragen die mogelijk de inhoud van de inschrijving of zelfs de inschrijvingsbereidheid beïnvloeden. Bent u bereid een tweede ronde Nota van Inlichtingen op te nemen? Zo ja, dan vernemen wij graag de deadline voor het indienen van vragen hiervoor, het moment van publicatie van deze tweede Nota van Inlichtingen en de aangepaste deadline voor het indienen van de inschrijvingen.	Zie het antwoord op vraag 23. Het CIZ past de inschrijftermijn niet aan. Er wordt voldaan aan de vereisten uit de Aanbestedingswet 2012, in die zin dat de Nota van Inlichtingen uiterlijk tien kalenderdagen vóór de uiterste inschrijfdatum wordt gepubliceerd. Hiermee worden Inschrijvers voldoende gelegenheid geboden om de verkregen informatie te verwerken in hun inschrijving.
73	Planning	In de planning is er één vragenronde opgenomen. Hierdoor ontbreekt voor Inschrijvers de mogelijkheid om na publicatie van de eerste Nota van Inlichtingen eventuele resterende onduidelijkheden, wijzigingen of verduidelijkingen te verkrijgen. Dit kan invloed hebben op de volledigheid en juistheid van de Inschrijving. Wij verzoeken u daarom om een tweede vragenronde op te nemen in de planning. Gaat u hiermee akkoord?	Zie het antwoord op vraag 23.

74	Aanbestedingsleidraad 3.1.1	<p>U beschrijft dat het CIZ gebruikmaakt van een “breed palet aan standaardsoftware en bijbehorende licenties”. Daarnaast wordt aangegeven dat de huidige inkoopstructuur versnipperd is en dat de complexiteit van het beheer toeneemt.</p> <p>Voor Inschrijvers is inzicht in de huidige installed base noodzakelijk om een juiste en realistische inschatting te kunnen maken van de omvang van de werkzaamheden en de inrichting van de te leveren dienstverlening. Deze informatie is tevens nodig om een passende en proportionele prijsaanbieding op te stellen die aansluit bij de behoeften van CIZ.</p> <p>Wij verzoeken u daarom om een zo compleet mogelijke lijst aan te leveren van de software die het CIZ momenteel gebruikt, inclusief het aantal licenties per product. Kunt u deze informatie beschikbaar stellen?</p>	Er is een zo compleet mogelijke lijst aangeleverd waarbij benadrukt wordt dat de scope kan en zal variëren n.a.v. nieuwe wensen en lopende vervanging strategieën.
75	PvE eis 12	<p>U stelt dat u software elders mag inkopen wanneer deze “elders voor een lagere totaalprijs worden aangeboden”, waarbij tevens wordt gesproken over “marktconform aangeboden” prijzen.</p> <p>Voor Inschrijver is niet duidelijk hoe deze twee begrippen zich tot elkaar verhouden. Een lagere prijs is niet per definitie marktconform, waardoor onduidelijk is welk criterium leidend is bij de beoordeling of Opdrachtgever buiten de Raamovereenkomst mag inkopen.</p> <p>Verzoek: Inschrijver vraagt u om de eis als volgt aan te passen:</p> <p>“Opdrachtgever is gerechtigd om de software elders in te kopen als de verkoopprijzen, na eventuele heronderhandeling, niet marktconform door Opdrachtgever zijn aangeboden.”</p> <p>Indien u hier niet mee akkoord gaat, vragen wij u te verduidelijken hoe “marktconform” zich verhoudt tot “een lagere totaalprijs”, om tegenstrijdigheid te voorkomen</p>	Het CIZ gaat akkoord.
76	PvE eis 21 en 22	<p>Eis 21 en 22 spreken over het jaarlijks indexeren van “tarieven” op basis van de CBS-dienstprijnsindex en het aanleveren van een nieuw prijzenblad. In deze aanbesteding biedt Inschrijver echter uitsluitend een opslagpercentage aan, en geen tarieven of prijslijst.</p> <p>Voor Inschrijver is daardoor onduidelijk wat er onder “tarieven” wordt verstaan, en of indexatie van toepassing is op het aangeboden opslagpercentage.</p> <p>Inschrijver verzoekt u te verduidelijken of Eis 21 en 22 betrekking hebben op het opslagpercentage, of dat deze eisen niet van toepassing zijn in deze aanbesteding waarin uitsluitend een opslagpercentage wordt aangeboden.</p>	Zie het antwoord op vraag 83.
77	Raamovereenkomst, Artikel 2.2 en Bijlage 7	<p>In artikel 2.2 van de Raamovereenkomst heeft u opgenomen dat de ARBIT-2022 van toepassing is. Echter, in Bijlage 7 Spelregels zaken doen met CIZ verwijst u naar 3 verschillende inkoopvoorwaarden. Inschrijver verzoekt u voor de duidelijkheid te bevestigen dat op deze Aanbesteding enkel de ARBIT-2022 van toepassing is. Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt inschrijver dit te motiveren.</p>	Het CIZ bevestigt dat op Aanbesteding enkel de voorwaarden voor de levering van IT-diensten, de ARBIT 2022, van toepassing zijn.

78	Raamovereenkomst, Artikel 2.2	In artikel 2.2 van de Raamovereenkomst geeft u de rangorde van documenten aan in geval van strijdigheid. Hierin prevaleert de Nota van Inlichtingen niet boven de Raamovereenkomst. Wanneer er in de Nota van Inlichtingen aangegeven wordt dat de Raamovereenkomst aangepast zal worden, is het wenselijk om de Nota van Inlichtingen te laten prevaleren. Wanneer de Nota van Inlichtingen namelijk niet prevaleert, heeft deze aanpassing ook geen doorwerking. Inschrijver verzoekt u derhalve de Nota's van Inlichtingen te laten prevaleren boven alle andere documenten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Het CIZ wijst het verzoek af om de Nota van Inlichtingen boven de Raamovereenkomst te laten prevaleren, aangezien de Nota van Inlichtingen dient ter verduidelijking en wijziging van de aanbestedingsstukken. Alle wijzigingen die voortvloeien uit de Nota van Inlichtingen worden in de Raamovereenkomst verwerkt, welke gelijktijdig met de Nota van Inlichtingen wordt gepubliceerd waardoor de rangorde niet veranderd.
79	Raamovereenkomst, Artikel 2.2	In artikel 2.2 van de Raamovereenkomst heeft u de rangorde van documenten opgenomen. Hierin ontbreken de licentievoorwaarden van de softwarefabrikant. Echter, om de software te kunnen gebruiken, dient u de licentievoorwaarden van de softwarefabrikant te accepteren. Inschrijver verzoekt u om de licentievoorwaarden mee te mogen sturen met de offerte, zodat u van de licentievoorwaarden kennis kan nemen en de offerte samen met deze licentievoorwaarden al dan niet kan accepteren. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Zie het antwoord op vraag 11.
80	Raamovereenkomst, Artikel 2.4, 3.6 en 6	In artikel 2.4 en 3.6 van de Raamovereenkomst geeft u aan dat de Raamovereenkomst expireert wanneer het maximumbedrag is bereikt. Inschrijver acht dergelijke bepaling onwenselijk en tegenstrijdig met artikel 6 van de Raamovereenkomst daar het mogelijk is volgens de Aanbestedingswet over een maximumbedrag heen te gaan, wanneer er bijvoorbeeld sprake is van onvoorziene omstandigheden. Inschrijver stelt voor om artikel 2.4 en 3.6 buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren	Op basis van de uitspraak van het Europese Hof 19 december 2018 C-216/17 moet bij Raamovereenkomsten in de aanbestedingsstukken een maximale hoeveelheid worden genoemd. Als de maximale hoeveelheid is bereikt houdt de Raamovereenkomst op te bestaan. Onvoorziene omstandigheden kunnen, indien dit van toepassing is, onder de herzieningsclausule toegepast worden.
81	Raamovereenkomst, Artikel 3.5	In artikel 3.5 van de Raamovereenkomst heeft u opgenomen dat u de Raamovereenkomst per direct kan beëindigen wanneer Opdrachtnemer niet meer voldoet aan de gestelde uitvoeringsvoorwaarden. Echter, er is niet gedefinieerd wat er wordt verstaan onder uitvoeringsvoorwaarden. Inschrijver verzoekt u dit nader toe te lichten wat er wordt verstaan onder de uitvoeringsvoorwaarden.	De uitvoeringsvoorwaarden zijn niet beschreven en hierdoor niet van toepassing. Om verwarring te voorkomen zal dit woord geschrapt worden.
82	Raamovereenkomst, Artikel 5.3	In artikel 5.3 van de Raamovereenkomst heeft u opgenomen dat het opslagpercentage niet geldt bij betaling met een creditcard. Inschrijver merkt op dat het niet relevant is hoe de bestelde licenties worden betaald. Het opslagpercentage blijft van toepassing. Inschrijver verzoekt u derhalve artikel 5.3 buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Het CIZ gaat akkoord.
83	Raamovereenkomst, Artikel 5.4 t/m 5.7	Artikel 5.4 tot en met 5.7 van de Raamovereenkomst betreffen indexering van prijzen/tarieven, terwijl artikel 5.1 en de aanbesteding spreken over een opslagpercentage. Voor inschrijver is het onduidelijk welke prijzen/tarieven u bedoelt en of indexatie van toepassing is op het opslagpercentage. Inschrijver verzoekt u derhalve te verduidelijken of artikel 5.4 tot en met 5.7 betrekking hebben op het opslagpercentage of dat deze artikelen niet van toepassing zijn. Graag uw verduidelijking.	Indexatie is niet van toepassing op het opslagpercentage. Eventuele verhoging/verlaging van licentietarieven zullen worden beoordeeld op individuele basis.
84	ARBIT-2022 Art. 1.9	Het begrip 'Gebrek' wordt in artikel 1.9 van de ARBIT gedefinieerd als volgt: iedere storing en/of ander mankement als gevolg waarvan de Prestatie niet geschikt is voor het overeengekomen gebruik. Inschrijver neemt aan dat onder een Gebrek niet wordt verstaan storingen en/of mankement ontstaan door toedoen of schuld van Opdrachtgever. Is deze aannahme correct? Zo niet, dan verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Het CIZ bevestigt dat onder een 'Gebrek' in de zin van artikel 1.9 van de ARBIT 2022 niet worden begrepen storingen of mankementen die het gevolg zijn van onjuist gebruik of toedoen van Opdrachtgever, voor zover dit aantoonbaar is.

85	ARBIT-2022 Art. 8.2, 8.3 en 8.4	Artikel 8.2, 8.3 en 8.4 van de ARBIT zien op de overdracht van IP rechten. Software fabrikanten dragen voor "standaard software" nimmer het eigendom over, maar verschaffen enkel een gebruiksrecht. Kunt u bevestigen dat het intellectueel eigendom van de te leveren software bij de fabrikant berust? Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Het CIZ bevestigt dat voor standaardsoftware het intellectueel eigendom bij de softwarefabrikant blijft berusten en dat slechts gebruiksrechten (licenties) worden verstrekt.
86	ARBIT-2022 Art. 8.5	In artikel 8.5 van de ARBIT is een vrijwaring opgenomen. Software leverancier verbindt zich ertoe de klant te vrijwaren voor inbreukvorderingen van auteursrechten in elk land en voor octrooicclaim in bepaalde landen die door derden tegen de klant worden ingesteld. Inschrijver kan echter geen garantie geven dat er geen andere technologie bestaat waarop de producten inbreuk maken, of dat er geen vordering wegens inbreuk door een derde partij tegen de eindgebruiker zal worden ingesteld. Dit is praktisch en technisch onmogelijk om te weten en te garanderen. De bescherming voor de klant is dat de claim vergoed wordt. Overeenkomstig het artikel als een dergelijke claim wordt ingediend. Om deze redenen stemt software leverancier er enkel mee in om klanten te vrijwaren van vorderingen wegens inbreuk onder specifieke voorwaarden zoals vermeld in artikel 5.2 en biedt software leverancier geen garantie dat een dergelijke inbreuk niet zal plaatsvinden. Inschrijver verzoekt u dan ook om artikel 8.5 hierop aan te passen. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Het CIZ is bereid artikel 8.5 te verduidelijken in lijn met marktgebruik, in die zin dat geen absolute garantie wordt verlangd dat geen inbreuk bestaat, maar een vrijwaring geldt bij daadwerkelijke claims, mits Oprachtnemer hiervan tijdig op de hoogte wordt gesteld en de verdediging kan voeren. Artikel 8.5 zal als volgt gelden: <i>"De vrijwaring geldt onder de voorwaarde dat Oprachtgever Oprachtnemer onverwijld informeert en de behandeling van de zaak aan Oprachtnemer overlaat."</i>
87	ARBIT-2022 Art. 8.7	Artikel 8.7 stelt dat Oprachtgever de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk kan ontbinden wanneer derden hem ter zake van intellectuele eigendomsrechten in rechte betrekken. Deze bepaling acht inschrijver disproportioneel, aangezien het enkel in rechte betrekken van Oprachtgever door derden niet maakt dat de veronderstelde vordering is vastgesteld, noch dat gestelde inbreuk op IE-rechten daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Wij stellen derhalve voor artikel 8.7 buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Het CIZ wijst het verzoek af, aangezien artikel 8.7 een beschermingsmechanisme biedt bij reële IE-risico's, maar erkent dat enkel het instellen van een vordering onvoldoende grond kan zijn. Het artikel wordt genuanceerd met <i>"indien aannemelijk is dat sprake is van een inbreuk en dit materiële gevolgen heeft voor het gebruik van de Prestatie."</i>
88	ARBIT-2022 Art. 11	Een acceptatie/keuring test/procedure voor "standaard software" zoals aangegeven in artikel 11 van de ARBIT is ongebruikelijk. Een dergelijke procedure ziet eerder toe op maatwerk software in tegenstelling tot "standaard software" welke reeds is ontwikkeld. Zo staan de functionaliteiten van de "standaard software" vast waardoor deze inzetbaar is door verschillende bedrijven. Daarnaast is het binnen onze markt gebruikelijk - en tevens noodzakelijk om op basis van de eisen van de software fabrikant - dat facturatie na levering geschiedt en niet na een eventuele acceptatie van producten en/of diensten. Inschrijver koopt namelijk alle gebruiksrechten c.q. licenties direct in bij een software fabrikant en ontvangt hier tevens direct een factuur over. Bij facturatie na acceptatie zou dit betekenen dat inschrijver zou moeten gaan voorfinancieren. Voorfinanciering is geen wenselijke situatie voor inschrijver. Inschrijver verzoekt u dan ook artikel 11 buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Zie het antwoord op vraag 46.
89	ARBIT-2022 Art. 12.3	Artikel 12.3 van de ARBIT noemt een door de Oprachtnemer te leveren garantie op herstel van gebreken op voor de duur van 12 maanden. Echter, de Oprachtnemer kan deze garantie niet ten alle tijde garanderen, waarvan bijvoorbeeld in het geval van het leveren software. Gezien het aard van het product levert een softwarefabrikant immers in verreweg de meeste gevallen geen 12 maanden garantie. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst om de garantietermijn van 12 maanden niet op software producten van toepassing te laten zijn. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Zie het antwoord op vraag 20.

90	ARBIT-2022 Art. 14.3	<p>Volgens artikel 14.3 ARBIT wordt een boete niet verrekend met eventueel te verhalen schadevergoeding.</p> <p>Een korting op Vergoeding of boete zorgt ervoor dat Opdrachtgever een tegemoetkoming krijgt voor eventueel geleden schade door niet (tijdig) nagekomen afspraken. Hoewel wij begrijpen dat een boete een punitief karakter heeft, profiteert Opdrachtgever daardoor echter van niet (tijdig) nagekomen afspraken. Dat is niet in lijn met het proportionaliteitsvereiste. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever dan ook eventueel in de toekomst nader overeen te komen kortingen op Vergoedingen of boetes in mindering te brengen op eventuele schadevergoedingen. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	<p>Het CIZ gaat niet akkoord met uw voorstel. Het verschil tussen een boete en een schadevergoeding ligt in hun doel en toepassing:</p> <p>Boete: Een boete is een contractuele sanctie die wordt opgelegd wanneer een regel wordt overtreden.</p> <p>Schadevergoeding: Een schadevergoeding is bedoeld om verlies of schade te compenseren de organisatie heeft geleden door de fout of nalatigheid van een ander.</p>
91	ARBIT-2022 Art. 17.5	<p>Volgens artikel 17.5 van de ARBIT is bij schending van de geheimhoudingsplicht een onmiddellijk opeisbare boete van € 50.000,- per overtreding verschuldigd. Inschrijver acht deze boete disproportioneel en verzoekt deze te verlagen naar € 5.000,- Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 19.</p>
92	ARBIT-2022 Art. 19.8	<p>In artikel 19.8 van de ARBIT is de meldplicht van Inbreuken opgenomen. Inschrijver neemt aan dat u enkel de Inbreuken bedoelt welke betrekking hebben op de (persoons)gegevens van Aanbestedende Dienst. Inschrijver kan namelijk op grond van haar geheimhoudingsplicht enkel de Inbreuken melden welke betrekking hebben op uw (persoons)gegevens en geen Inbreuken welke betrekking hebben op (persoons)gegevens van derden. Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt inschrijver dit te motiveren.</p>	<p>Het CIZ bevestigt dat de meldplicht van inbreuken in artikel 19.8 van de ARBIT 2022 uitsluitend ziet op inbreuken met betrekking tot (persoons)gegevens van de aanbestedende dienst.</p>
93	ARBIT-2022 Art. 26.1	<p>Artikel 26.1 ARBIT geeft u in de laatste zin aan dat de ene partij tegenover de andere partij aansprakelijk zal zijn voor de door deze geleden en/of te lijden schade.</p> <p>Dit is een nagenoeg onbeperkte aansprakelijkheid en kan de bedrijfsvoering van inschrijver ernstig in gevaar brengen, omdat dit zowel directe als indirecte schade kan betreffen. Deze schadevergoeding is voor indirecte schade ongebruikelijk bij het leveren van hardware. Inschrijver vraagt u dan ook om aansprakelijkheid voor indirecte schade uit te sluiten.</p> <p>Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 17.</p>
94	ARBIT-2022 Art. 26.2	<p>In artikel 26.2 ARBIT vraagt u om een maximale aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade van EUR 1.250.000. Om verzekeringstechnische redenen vragen wij u hier een maximaal bedrag per jaar aan te hangen, dit is gebruikelijk binnen de gehele branche en in het algemeen bij verzekeren van dergelijke risico's. Voorstel voor dit maximale bedrag per jaar is EUR 2.500.000. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 16.</p>
95	ARBIT-2022 Art. 26.3	<p>U vraagt in artikel 26.3 ARBIT om een maximale aansprakelijkheid van vier maal de hoogte van de Vergoeding per aanspraak voor schade, anders dan die bedoeld in artikel 26.2 ARBIT. Inschrijver vraagt u om te verduidelijken of dit om beroepsaansprakelijkheid gaat. Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt inschrijver dit te motiveren.</p> <p>Voor zover het de beroepsaansprakelijkheid betreft verzoekt inschrijver u dit te maximeren op een bedrag van EUR 1.000.000 per jaar, aangezien dit een gebruikelijk bedrag is in de branche om voor verzekerd te zijn. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 15.</p>

96	ARBIT-2022 Art. 26.4 sub d	<p>In artikel 26.4 sub d ARBIT is opgenomen dat de aansprakelijkheidsbeperking niet geldt voor door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes.</p> <p>In het aanbestedingsrecht geldt dat de overheid geen disproportionele eisen mag stellen aan leveranciers. Het eisen van onbeperkte aansprakelijkheid wordt als disproportioneel gezien. In de door de overheid vastgestelde 'gids proportionaliteit' staat hierover: 'De aanbestedende dienst verlangt geen aansprakelijkheid die op geen enkele manier gelimiteerd is'.</p> <p>Daarnaast is in een vonnis gezegd: "... dat ieder computersysteem uiteindelijk kan worden gehackt, zodat [de overheid] ook geen volledig hackfree systeem mocht verwachten" (ECLI:NL:GHARL:2018:7967).</p> <p>Zowel de rechtspraak als de wetgever zijn het er over eens dat 100% beveiliging niet bestaat en een aanbestedende dienst de inschrijver daarvoor dus niet volledig aansprakelijk mag houden. Inschrijver verzoekt u derhalve om artikel 26.4 sub d ARBIT buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	<p>Het CIZ is van oordeel dat de betreffende bepaling niet in strijd is met het proportionaliteitsbeginsel. Het uitgangspunt dat aansprakelijkheid in beginsel wordt gelimiteerd, zoals opgenomen in de Gids Proportionaliteit, laat ruimte voor uitzonderingen indien deze objectief gerechtvaardigd zijn. In dit kader acht het CIZ van belang dat een wezenlijk onderscheid bestaat tussen enerzijds schade in civielrechtelijke zin en anderzijds door toezichthouders opgelegde bestuurlijke boetes. Schadevergoeding strekt primair tot herstel of compensatie van geleden schade, terwijl een bestuurlijke boete een punitief en normhandhavend karakter heeft en gericht is op sanctionering van normschendingen. Gelet op dit karakter acht het CIZ het niet passend dat dergelijke boetes worden beperkt via een contractuele aansprakelijkheidslimiet. Het beperken van aansprakelijkheid voor schade ziet op de allocatie van civielrechtelijke risico's tussen partijen, maar laat onverlet dat naleving van wettelijke verplichtingen – en de gevolgen van het niet naleven daarvan – niet contractueel kan worden gemitigeerd.</p> <p>De door u aangehaalde uitspraak zag ook op een schadevergoeding en niet op een boete. De uitspraak is dan ook niet relevant.</p> <p>Akkoord om de betreffende passage als volgt aan te passen; <i>"in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van een aan Opdrachtnemer toerekenbare schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of toerekenbaar handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Onder schade wordt mede begrepen een door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boete."</i></p>
97	ARBIT-2022 Art. 27	<p>In artikel 27 van de ARBIT heeft u de bepalingen omtrent overmacht opgenomen. In de huidige tijd zijn er helaas veel situaties waar inschrijvers geen enkele invloed op hebben. Denkt u hierbij aan grondstoffentekort (computer chips tekort), storingen in productie Leverancier (sluitingen fabrieken China als gevolg van COVID-19), ziekte van personeel (COVID pandemie), transportproblemen (container gebrek).</p> <p>In de zaak met kenmerk ECLI:NL:RBNHO:2022:3274, Rechtbank Noord-Holland, datum uitspraak 14 april 2022, datum publicatie 21 april 2022, is er een aanbestedingsprocedure van een Aanbestedende dienst waarbij er voor belangrijke onderdelen sprake is van een sterke verlenging van levertijd en dat in het algemeen geldt dat de supply chain problematiek in de markt op dit moment ernstig en onzeker is. De voorzieningenrechter achtte het hierbij aannemelijk dat de door Inschrijver geschetste problematiek als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de daardoor toegenomen energie- en grondstoffen schaarste mogelijk nog verder zal toenemen. De voorzieningenrechter was hierbij van oordeel dat de Aanbestedende dienst de hier besproken vertragingsrisico's, onder de geschetste omstandigheden, in het contract niet eenzijdig bij de inschrijver kan leggen en adviseert een meer evenwichtige regeling in het contract op te nemen. Inschrijver verzoekt u derhalve de genoemde situaties onder overmacht te laten vallen. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent, verzoekt inschrijver dit te motiveren.</p>	<p>Het CIZ is niet akkoord. Een partij kan de rechter op grond van art. 6:258 BW verzoeken tot wijziging van de gevolgen van de overeenkomst of tot (gedeeltelijke) ontbinding. Een geslaagd beroep hierop vereist onvoorziene omstandigheden. Van onvoorziene omstandigheden is sprake indien partijen het intreden van die omstandigheden niet in de overeenkomst hebben verdisconteerd.</p>

98	ARBIT-2022 Art. 47	<p>Inschrijver is niet de fabrikant van de software welke eventueel samen met de apparatuur wordt geleverd en bezit derhalve niet over de source code van de software. Om die reden vraagt inschrijver artikel 47 ARBIT niet van toepassing te verklaren. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	Het CIZ is hiermee akkoord. Artikel 47 komt te vervallen.
99	ARBIT-2022 Art. 73.2	<p>Artikel 73.2 ARBIT luidt ‘De garantie van artikel 12.7 dat Opdrachtnemer de Prestatie gedurende tenminste drie jaar na Acceptatie Overeenkomstig deze bepalingen kan onderhouden, geldt voor Correctief Onderhoud onverkort ook als Opdrachtgever niet wenst over te gaan tot het afnemen van Nieuwe versies of laatste modellen van een Product.’</p> <p>Veelvoorkomende problemen worden vaak verholpen in Nieuwe versies, door nieuwe of gewijzigde functionaliteiten. Artikel 73.2 verplicht de Opdrachtgever niet om de nieuwe versies van de standaardprogrammatuur systematisch te installeren, maar verplicht Opdrachtnemer wél om niet up-to-date software te onderhouden. Inschrijver verzoekt artikel 73.2 ARBIT als volgt te wijzigen: ‘De garantie van artikel 12.7 dat Opdrachtnemer de Prestatie gedurende tenminste drie jaar Acceptatie Overeenkomstig deze bepalingen kan onderhouden, geldt voor Correctief Onderhoud onverkort mits Opdrachtgever de Nieuwe versies of laatste modellen van een Product heeft geïnstalleerd.’</p> <p>Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.</p>	Zie het antwoord op vraag 9.
100	ARBIT-2022 Art. 84.3	<p>Artikel 84.3 ARBIT luidt ‘Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever op verzoek kosteloos een exemplaar van een Nieuwe versie ter beschikking voor test- en evaluatiedoeleinden. Opdrachtgever is niet verplicht tot ingebruikname van Nieuwe versies.’</p> <p>Aanbestedende dienst geeft aan niet verplicht te zijn tot het in gebruik nemen van Nieuwe Versies van programmatuur zulks onverminderd de bepaling dat Leverancier ten minste de laatste en voorlaatste versie onderhoudt. Inschrijver begrijpt dat aanbestedende dienst zich de vrijheid wenst te behouden een bepaalde update/upgrade door te voeren. Echter, updates / upgrades bevatten vaak verbeteringen aan de programmatuur. Als aanbestedende dienst ervoor kiest deze updates / upgrades niet te installeren, dan kan inschrijver de correcte werking van de programmatuur niet garanderen. Klopt onze aanname dat als aanbestedende dienst ervoor kiest nieuwe versies van programmatuur niet te installeren, aanbestedende dienst ermee akkoord gaat dat inschrijver de correcte werking van de programmatuur niet meer kan garanderen? Graag uw bevestiging. Indien u dit niet kunt bevestigen, verzoekt inschrijver dit te motiveren.</p>	Zie het antwoord op vraag 8.